

9.5.1960 Tarihli ve 7478 Sayılı Köy İçme Suları Hakkında Kanunun 15 inci Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Tarım ve Orman, Köy İşleri ve Kooperatifler ve Bayındırlık, Ulaştırma, İmar ve İskân, Turizm ve Tanıtma Komisyonları Raporları. (1/550)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : K. K. T. D.

18/101-1183/07269

10 Kasım 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İmar ve İskân Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 5.11.1982 tarihinde kararlaştırılan «9.5.1960 Tarihli ve 7478 Sayılı Köy İçme Suları Hakkında Kanunun 15 inci Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

9.5.1960 TARİHLİ VE 7478 SAYILI KÖY İÇME SULARI HAKKINDA KANUNUN 15 İNCİ MADDESİNİN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASI HAKKINDA KANUN TASARISININ GENEL GEREKÇESİ

7478 sayılı «Köy İçme Suları Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde :

«Köylerin içme ve kullanma suyu ihtiyacı, DSİ Umum Müdürlüğü tarafından temin olunur.»

Denildikten sonra, aynı Kanunun 15 inci maddesinde :

«Belediye teşkilatı bulunan ve nüfusu son umumî nüfus sayımına göre 3 000'e kadar olan (3 000 dahil) kasabalar da bu kanun hükmüne tabidir.»

Denilmek suretiyle, köy idareleri dışında, nüfusu 3 000 ve daha az olan belediye idarelerinin içmesuyu temini görevi de DSİ'ye verilmiş bulunmaktadır.

Bilindiği üzere, bilahare 1964 yılında Köy İşleri Bakanlığı fiilen kurulduktan sonra DSİ Genel Müdürlüğünün düzenlenen bir protokolla yeni Bakanlığın Yol Su Elektrik Genel Müdürlüğüne geçmesi üzerine bu görev YSE'ye devredilmiştir.

Öte yandan, 4759 sayılı Kanunla kurulmuş bulunan İller Bankasının Kuruluş Kanununun 1 inci maddesinde :

«İl Özel İdareleriyle belediye ve köy idarelerinin bu idarelerin kuracakları birliklerle adı geçen idarelere bağlı, tüzelkişiliği haiz olan veya olmayan ve katma bütçeli idarelere ve kurumların imar işleriyle ilgili konularla uğraşmak ve bütün işlemlerinde özel hukuk hükümleri ile bu kanuna bağlı olmak üzere İller Bankası adıyla tüzelkişiliği haiz bir Banka kurulmuştur...»

Denilmek suretiyle, Bankanın hizmet götüreceği idarelerin nüfus kıstası dahil başkaca herhangi bir kıstasa bağlı olmaksızın tüm İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Köy İdareleri olduğu açıkça belirtilmiş ve kanunun 7 nci maddesinin B bendinde de :

«3611 sayılı Kanun hükümleri geçerlikte kalmak şartıyla, bu idare ve kurumları istemleri üzerine harita, plan, proje, keşif ve etütleri yapmak veya yaptırmak, idare ve kurumların vücuda getirecekleri tesis ve yapılardan mahallinde yaptırılmasına imkân olmayan veya banka tarafından toplu olarak yaptırılmalarında fayda bulunanları,

İçişleri Bakanlığınca kabul edilecek anaprogramlar içinde meydana getirmek.»

Denilmek suretiyle bu idarelere götürülecek hizmetlerin nelerden ibaret bulunduğu hüküm altına alınmış olup, bu hükme göre vücuda getirilecek «tesisler» arasında içmesuyu ve kanalizasyon tesisleri özellikle son yıllar itibarıyla belirli bir öncelik kazanmışlardır.

Nitekim, 1945 yılından bu yana, yine 4759 sayılı Yasa hükümlerine göre belediyelerle çok yakın ve vazgeçirilmez bir parsel ilişki içinde bulunmanın da bir ölçüde sağladığı kolaylık ve destekle pek çok belediyenin içme suyu tesisatı ya bizzat Bankaca veya Banka aracılığıyla gerçekleştirilmiş bulunmaktadır.

Aynı şekilde 4759 sayılı Kanunun yukarıda zikredilen 7 nci maddesinin B bendinde yer alan harita, imar planı, proje kâğıt ve etüt yapma işleri ile sair yapı ve tesislerin vücuda getirilmesinde, Banka tarafından belediye teşkilatı bulunan tüm yerleşme merkezlerine çok süratli bir gelişme temposu içinde hizmet götürülmektedir.

Bu çalışma düzeni ve belediyelere vaki hizmet ilişkisi içinde 7478 sayılı Yasanın 15 inci maddesi ile getirilen ve sadece nüfusu 3 000 ve daha az olan belediyelerin, yine sadece içmesuyu temini işlerinin başka bir idare eliyle gerçekleştirilmesini öngören yasal zorunluluk, uygulamada işin yapılıp tamamlanması bakımından çeşitli aksaklıklara ve bunun ötesinde hayati önemdeki hizmetin gecikmesine sebep olmaktadır.

Kaldı ki; her 5 yılda yapılan nüfus sayımında nüfusu 3 000'ni aşan belediyeler Bankamıza müracaat ederek içmesuyu tesislerinin Bankamızca tekrar ele alınmasını talep etmektedirler. Zira çoğunlukla köy karelerinde sadece bir kaç çeşmeyi ihtiva üzere yapılan tesisler III. No. lu su getirme yönetmeliğine göre tekrar ele alınmakta ve gerek zaman kaybı ve gerekse millî servetimiz heba olmaktadır.

Bu nedenlerle, 7478 sayılı Yasanın 15 inci maddesi hükmünün yürürlükten kaldırılarak, nüfusu 3 000 ve daha az olan belediyelerin içmesuyu ihtiyacının dahi 4759 sayılı Yasanın bu husustaki mevcut ve yeterli hükümleri çerçevesinde İller Bankası tarafından temin edilmesi uygun görülmektedir.

Esasen uygulamanın bu yolda gerçekleştirilmesi için özellikle son yıllarda bazı tedbirler alınması cihetine gidilmiş bulunmaktadır.

Bu cümleden olarak 1981 yılı programının uygulanması, koordinasyonu ve izlenmesine dair 29.11.1980 gün ve 8/2024 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki olarak 4.6.1981 günlü 17360 sayılı resmî gazetede yayımlanan ek Bakanlar Kurulu kararının 352 nci sahifesinde «Belediyeler - Şehir altyapısı» başlıklı 4 üncü kısmının (b) «tedbirler» bölümünde 7 numaralı tedbir olarak aynen :

«İçme suyu sağlanmasından, Belediye teşkilatı bulunan ve halihazır nüfusu 100 000'den yukarı olan yerleşmelerde DSİ Genel Müdürlüğü; 2 000 - 1 000 000 nüfus aralığındaki yerleşmelerde belediyelerin talebi üzerine İller Bankası Genel Müdürlüğü, Belediye teşkilatı olmayan ve nüfusu 2 000'den az olan yerleşme birimlerinde YSE Genel Müdürlüğü sorumlu olacaktır.»

Denilmek suretiyle, YSE Genel Müdürlüğünün Belediye teşkilatı olan yerleşim yerlerinin içmesuyu işlerinden sorumlu bulunmadığı ve bu Genel Müdürlüğün görevinin sadece köy idarelerinin içmesuyu ihtiyaçlarının karşılanması olduğu açıkça belirlenmiştir.

Tasariya konulan geçici madde ile yeni kanunun yürürlüğe girme tarihine kadar eski mevzuat gereğince YSE Genel Müdürlüğü tarafından mukaveleye bağlanmış işlerle yapımına başlanmış olan işlere, bu intikal döneminde parasal ve görevsel aksaklıklara sebebiyet verilmemesi amacıyla, bu idare tarafından devam edilmesi öngörülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Köy içmesuları hakkındaki 7478 sayılı Kanunun 15 inci maddesi yürürlükten kaldırılmak suretiyle, nüfusu 3 000 ve daha az olan belediyelerin içmesuyu ihtiyacının da 4759 sayılı Kanunun bu husustaki mevcut ve yeterli hükümleri çerçevesinde İller Bankası tarafından karşılanması sağlanmış olacaktır.

Geçici Madde — Tasarının kanunlaşarak yürürlüğe girme tarihine kadar eski mevzuat gereğince YSE Genel Müdürlüğü tarafından mukaveleye bağlanmış işlerle yapımına başlanmış işlere, bu intikal döneminde parasal ve görevsel aksaklıklara sebebiyet verilmemesi amacıyla, bu idare tarafından devam edilmesi öngörülmüştür.

Madde 2. — Yürürlük tarihi ile ilgilidir.

Madde 3. — Yürütme mercii ile ilgilidir.

TC

Danışma Meclisi

Bayındırlık, Ulaştırma, İmar ve
İskân, Turizm ve Tanıtma Komisyonu

Esas No. : 1/550

Karar No. : 4

17 Kasım 1982

TARIM VE ORMAN, KÖY İŞLERİ VE KOOPERATİFLER KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

9.5.1960 Tarih ve 7478 Sayılı Köy İçme Suları Hakkındaki Kanunun 15 inci maddesini yürürlükten kaldırılarak nüfusu 3 000'den az olan ve belediye teşkilatı bulunan yerleşim birimlerinin içme suyu tesislerinin de sektörde yetki ve görev birliğinin sağlanması ve görev tedahüllerinin önlenmesi amacı ile, İller Bankası tarafından yaptırılmasını öngören tasarının süratle kanunlaşmasını temin etmek üzere Komisyonunuz görüşünüzün 29.11.1982 tarihine kadar bildirilmesine müsaadelerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

A. Fehmi KUZUOĞLU

Bayındırlık, Ulaştırma, İmar ve
İskân, Turizm ve Tanıtma
Komisyonu Başkanı

TC

Danışma Meclisi

Tarım ve Orman, Köy İşleri
ve Kooperatifler Komisyonu

Esas No. : 1/550

Karar No. : 14

21 Aralık 1982

BAYINDIRLIK, ULAŞTIRMA, İMAR VE İSKÂN, TURİZM VE TANITMA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.11.1982 gün ve 1/550 sayılı yazınız.

Komisyonunuz gündeminde görüşülmekte olan «9.5.1960 Tarihli ve 7478 Sayılı Köy İçme Suları Hakkında Kanunun 15 inci Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması» hakkında Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 14.12.1982 tarihli toplantısında ilgili kuruluş temsilcilerinde katılmalarıyla tetkik ve müzakere edilerek aşağıdaki sonuçlara varılmıştır :

1. Komisyonumuzca Tasarının başlığı «9.5.1960 Tarihli ve 7478 Sayılı Köy İçme Suları Hakkında Kanunun 15 inci Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı» olarak değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir.

2. Tasarının 1 inci maddesinde Komisyonumuzca ilk cümlelerin madde 1 olarak tedvinine, ancak Geçici Maddeden önce «Madde 2. — 7478 Sayılı Köy İçme Suları Hakkındaki Kanuna Aşağıdaki Geçici Madde Eklenmiştir.» ibaresinin dercedilmesine, ayrıca geçici maddeye «başlanmış» kelimesinden sonra «veya 1983 yılı yapım programına alınmış» ibaresinin ilavesine karar verilmiştir.

3. Madde 3 ve Madde 4 Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
Bilgilerinize arz olunur.

Osman YAVUZ
Başkan

Salih İNAL
Başkanvekili

İ. Doğan GÜRBÜZ
Sözcü

Zeki ÖZKAYA
Kâtip

Mahmut AKKILIÇ
Üye

Vehbi Muhlis DABAKOĞLU
Üye

Kamer GENÇ
Üye

M. Velid KÖRAN
Üye

Recep MERİÇ
Üye

R. Adli ONMUŞ
Üye

Atalay PEKÖZ
Üye

Şerafettin YARKIN
Üye

Fuat YILMAZ
Üye

Bayındırlık, Ulaştırma, İmar ve İskân, Turizm ve Tanıtma Komisyonu Raporu

TC

Danışma Meclisi

*Bayındırlık, Ulaştırma, İmar ve
İskân, Turizm ve Tanıtma Komisyonu*

Esas No. : 1/550

Karar No. : 6

22 Aralık 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«9.5.1960 Tarihli ve 7478 Sayılı Köy İçme Suları Hakkında Kanunun 15 inci Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun» tasarısı ve gerekçesiyle bu konuda görüşü istenen Tarım ve Orman, Köy İşleri ve Kooperatifler Komisyonu Başkanlığının 21.12.1982 gün ve 14 karar numaralı raporu, İmar ve İskân Bakanı Sayın Ahmet Samsunlu ile Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığının temsilcisinin katılması ile Komisyonumuzca incelenip görüşüldü.

Tasarının tümü ve maddeleri ayrı ayrı tartışıldı.

Tasarının adına, (... ve bu kanuna bir geçici madde eklenmesine...) ibaresinin eklenmesi uygun görülmüştür.

Tasarının 1 inci maddesinin ilk fıkrası birinci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesinde 2 nci fıkra olarak yer alan ve geçici madde diye başlayan hükümden önce:
MADDE 2. — 7478 sayılı Köy İçme Suları Hakkındaki Kanuna aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.

İbaresinin eklenerek yeni bir madde tedvinine gerek görülmüştür.

Ayrıca; bu maddedeki Genel Müdürlük adından önce Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığının adının yazılması, (başlanmış işler) ibaresinden sonra (... veya 1983 yılı yapım programına alınmış olanlar...) ifadesinin eklenmesi suretiyle madde kabul edilmiştir.

Tasarının yürürlük ve yürütme maddelerinin numaraları değiştirilerek Hükümetten gelen şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Danışma Meclisi Başkanlığına saygı ile sunulur.

A. Fehmi KUZUOĞLU
Başkan

Hayri SEÇKİN
Başkanvekili

Mehmet AYDAR
Sözcü

Lütfullah TOSYALI
Kâtip

Şükrü BAŞBUĞ
Üye

Halil EVLİYA
Üye

Mehmet HAZER
Üye

Ali Mazhar HAZNEDAR
Üye

Fenni İSLİMYELİ
Üye

Ahmet SARP
Üye

Teoman ÖZALP
Üye

Necmi ÖZGÜR
Üye

Hidayet UĞUR
Üye

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

9 . 5 . 1960 Tarihli ve 7478 Sayılı Köy İçme Suları Hakkında Kanunun 15 inci Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 7478 sayılı Köy İçme Suları Hakkında Kanunun 15 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

«GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Yol - Su Elektrik Genel Müdürlüğüne mukaveleye bağlanmış işlerle yapımına başlanmış işler, bu Genel Müdürlükçe ifa ve ikmal olunur.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAYINDIRLIK, ULAŞTIRMA, İMAR - İSKÂN, TURİZM VE TANITMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

9 . 5 . 1960 Tarihli ve 7478 Sayılı Köy İçme Suları Hakkında Kanunun 15 inci Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 7478 sayılı Köy İçme Suları Hakkında Kanunun 15 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2. — 7478 sayılı Köy İçme Suları Hakkındaki Kanuna aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.

«Geçici Madde — Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı Yol - Su - Elektrik Genel Müdürlüğüne mukaveleye bağlanmış işlerle yapımına başlanmış işler veya 1983 yılı Yapım Programına alınmış olanlar bu Genel Müdürlükçe ifa ve ikmal olunur.»

MADDE 3. — Tasarının 2 nci maddesi 3 üncü madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

(Bayındırlık, Ulaştırma, İmar - İskân, Turizm ve Tanıtma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 4. — Tasarının 3 üncü maddesi 4 üncü madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

5 . 11 . 1982

Başbakan
B. Uluşu

Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Z. Baykara	Devlet Bakanı Prof. Dr. İ. Öztrak	Devlet Bakanı M. Özgüneş	Devlet Bakanı Prof. Dr. M. N. Özdaş
Devlet Bakanı S. R. Pasin	Adalet Bakanı C. Menteş	Millî Savunma Bakanı Ü. H. Bayülken	İçişleri Bakanı S. Çetiner
Dışişleri Bakanı İ. Türkmen	Maliye Bakanı A. B. Kafaoğlu	Millî Eğitim Bakanı H. Sağlam	Bayındırlık Bakanı Dr. T. Önalp
Ticaret Bakanı K. Cantürk	Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı Prof. Dr. K. Kılıçturgay	Gümrük ve Tekel Bakanı Prof. Dr. A. Bozer	Ulaştırma Bakanı Prof. Dr. M. Aysan
Tarım ve Orman Bakanı Prof. Dr. S. Özbek	Çalışma Bakanı Prof. Dr. T. Esener	Sanayi ve Tek. Bakanı M. Turgut	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı F. İlkel
Kültür ve Turizm Bakanı İ. Evliyaoğlu	İmar ve İskân Bakanı Prof. Dr. A. Samsunlu	Köy İş. ve Koop. Bakanı M. R. Güney	Gençlik ve Spor Bakanı V. Özgül
Sosyal Güvenlik Bakanı S. Şide			